

Жаңа 2018 жыл құтты болсын!

ҚАЗАҚ

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

УНИВЕРСИТЕТІ

№37 (1671)
26 желтоқсан
2017 жыл

Апталық 1948 жылдың 20 сәуірінен шыға бастады

www.kaznu.kz

Ғалым МҰТАНОВ,
әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры

Құрметті әріптестер, оқытушылар мен студенттер!
Баршаңызды келе жатқан жаңа 2018 жылмен шын жүректен құттықтаймын!

Елімізде ғана емес, Орталық Азияда теңдессіз көшбасшы университет болып табылатын әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ұжымы тарих қойнауына сырғып бара жатқан 2017 жылды нәтижелі аяқтады. Өткен жыл аса ауқымды шара – ЭКСПО-2017 дүниежүзілік көрмесі күндерімен ерекшеленді. ҚазҰУ ғалымдары да әлемдік көрмеге өз жобаларын ұсынғандығы баршаңызға аян.

Университетіміз үшін 2017 жылдың жарқын жетістіктерінің бірі – World University Rankings QS беделді рейтинг агенттігінің зерттеуі бойынша, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 236-орында тұрақтап, әлемнің ең үздік 250 жоғары оқу орнының қатарынан табылуы. Бұл ҚазҰУ-дың бәсекеге қабілеттілігінің, халықаралық деңгейдегі беделінің айқын дәлелі. Сондай-ақ, ұлттық рейтинг бойынша университет жыл сайын көш басында. Биыл төрт мыңнан астам мектеп түлектері ҚазҰУ-да білім алу грантын жеңіп алды, олардың көбі – «Алтын белгі» иегерлері, халықаралық және республикалық олимпиада жеңімпаздары. Қазақстандық жоғары білім беру тарихында ешқандай оқу орны бұрын-соңды мұндай нәтижеге қол жеткізбегені белгілі. Университеттің көпқырлы қызметіндегі өзге де табыстары толайым.

Бұл үздік нәтижеге бағытталған басқару жүйесі мен қазіргі талаптарға сай құрылымдық жетілдіру, жоғары халықаралық стандарттарға негізделген білім беру бағдарламалары, белсенді халықаралық ғылыми және академиялық байланыстар мен іргелі ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижесі деп білеміз. ҚазҰУ-да білім, ғылым және өндірісті ықпалдастыруға негізделген әлемдік деңгейдегі заманауи зерттеу жүйесі айқындалған жоғары оқу орнына айналу бағдарламасы жүзеге асырылуда.

Күнтізбелік жыл санау бойынша келіп жеткен 2018 жыл да баршамыз үшін елеулі жыл болғай. Жаңа істің, тың ізденістер мен жобалардың бастауындай қабылданатын Жаңа жыл бәрімізге зор табыс әкелсін. Университетіміздің жетістіктерін еселеп, жаңа белестерді бірге бағындыруға шақырамын.

Қадірменді ҚазҰУ ұжымы! Университетіміздің әрбір жетістігі сіздердің қажырлы еңбектеріңіз бен жалынды ынта-жігерлеріңіздің арқасында орындалып жатқандығын ерекше атап өткім келеді. Біздің басты байлығымыз – ұжымдағы ынтымақ, береке, кәсіби біліктілік екендігі анық. Келе жатқан Жаңа жыл барлығымыздың отбасымызға берекелі жыл болсын! Баршанызға зор денсаулық, амандық, мол табыстар тілеймін!

Қазыналы қариялар бас қосты

ҚазҰУ-да дәстүрге айналған Ақсақалдар кеңесінің қорытынды кеңесі өтіп, онда университеттің ғылыми, оқу, қоғамдық жұмыстары талқыға салынды.

Хирша индексінің 2017 жылы жалпы саны 661 құрады. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде осы өткен кезеңде кешенді құрылымдық жаңғырту жүргізіліп, нәтижеге бағытталған менеджменттік басқару процесі және жетістікті рейтингтік бағалау жүйелері енгізілді.

Қазақстанда алғаш рет университет базасы негізінде халықаралық UNIFORM студенттік жобасын жүзеге асыру аясында Токио университетімен бірге «Әл-Фараби-1» және «Әл-Фараби-2» ғылыми-технологиялық наноспутниктер жасалды. Сондай-ақ, «Индустриалды-инновациялық дамудың мемлекеттік бағдарламасы-2» (ИИДМБ-2) бойынша қарлар даярланды.

Университетте «Hewlett-Packard», «Samsung», «Cisco», «Konika minolta», «Microsoft», «Alcatel» компанияларының оқу және ғылыми-зерттеу орталықтары құрылып жұмыс істеуде. Студенттік бизнес-инкубатор, Start-up және Spin-off компаниялар жұмысы жолға қойылған. Халықаралық ынтымақтастық, академиялық ұтқырлық, әлеуметтік серіктестік саласында да университеттің даму қарқыны жоғары. Жұмыс берушілер арасында ҚазҰУ түлектеріне сұраныс көп.

Баяндаманы тыңдаған ғалым ақсақалдар университет жұмысына оң баға бере отырып, гуманитарлық ғылым өкілдерін ірі жобаларға тартып, ғылымға қажетті сүбелі ғылыми еңбектің дүниеге келуіне жағдай жасаудың қажеттігін және археология мен этнография саласына арналған оқулықтарды шығару туралы мәселе көтерді. Ақсақалдар кеңесінің төрағасы ҚР ғылымына еңбегі сіңген қайраткері, ҚР ҰҒА академигі, ҚР Жоғарғы мектеп академиясының академигі, заң ғылымдарының докторы, профессор Сұлтан Сартаев жиын соңында университеттің барлық профессорлары мен ұстаздарын жаңа 2018 жылмен құттықтап, шығармашылық табыс пен денсаулық тіледі. ТМД елдері арасындағы үздік университеттің одан ары өрлеп, жоғары рейтингтерге бағытталған санқырлы қызметіне сәттілік тіледі.

Баспасөз қызметі

2017 ГОД: ЯРКИЕ МГНОВЕНИЯ КАЗНУ

Приближается Новый 2018 год. По традиции, подводя итоги и с благодарностью прощая уходивший год, мы вспоминаем его светлые и приятные мгновения, успехи и достижения. Он запомнился нам годом знаковых событий и ярких впечатлений, неразрывно связанных с дальнейшим продвижением Казахского Национального университета имени аль-Фараби, как вуза мирового уровня на основе реализации модели «al-Farabi University Smart City».

Январь

На площади Аль-Фараби состоялась церемонии зарождения Огня 28-ой Всемирной зимней Универсиады-2017. Чести нести факел Универсиады в Алматы первыми удостоились представители КазНУ. Среди них ректор академик Галым Мутанов, гордость Казахстана и университета пловец Дмитрий Баландин, чемпион мира по казак күресі Гусман Кыргызбаев и волейболистка Сабина Алтынбекова. Факел универсиады зажгла выпускница КазНУ Айсулу Ерниязова.

В университете открылся Центр информационной безопасности всемирно известной компании «Лаборатория Касперского».

Февраль

В Высшей школе общественного здравоохранения открылась кафедра нутрициологии (науки о питании).

Генеральный прокурор Республики Казахстан, выпускник КазНУ Жакип Асанов встретился с преподавателями и студентами университета.

Делегация старейшего вуза Турции и Европы – Стамбульского университета посетила КазНУ с целью обсуждения сотрудничества в области журналистики, физики, химии, биологии, математики и медицины.

Продолжение на 4,5 стр.

ЖЕТІСТІК КІЛТІ

Кезекті ректорат мәжілісі жыл сайынғы ОПК, факультет және кафедра деңгейіндегі индикативтік жоспарды талқылау тақырыбынан басталды.

Мінбеге шыққан оқу жұмысы жөніндегі проректор Аскар Хикметов индикативтік көрсеткіштердің жанартылған нұсқасы және оның биылғы жылғы көрсеткіштері мен факультеттерде индикативтік жоспарды орындау барысында орын алған негізгі мәселелерге тоқталды. Оның айтуынша, биылғы жылғы жоспарда бірқатар өзгерістер бар, оның ішінде оқу-әдістемелік жұмыс, ғылым-зерттеу және инновациялық қызмет, әлеуметтік-тәрбие жұмысы бағыттары бойынша кейбір тараулар біріктірілгенін айтты. Жоспарға сәйкес оқыту үдерісі мен оқыту сапасын бақылау мақсатында барлық сабақтардың жоспарланған кестеге сай өтуіне назар аударған проректор ағылшын тілінде оқытылатын пәндер саны және басқа бағыттардың пайыздық көрсеткіштерін атап өтті.

Жиын аясында ғылыми-инновациялық қызмет және әлеуметтік даму жөніндегі басшылар индикативтік жоспардың бағыттары мен тарауы бойынша әр факультет рейтингін көрсетіп, факультет декандары мен кафедра менеджерлеріне пайызы төмен бағыттарға мен беруді тапсырды.

Сондай-ақ мәжіліс барысында халықаралық ғылыми және білім беру жобалары мен бағдарламаларды қаржыландыру көлемі, қосдипломды бағдарлама бойынша білім алушылар, шетелдік мамандарды шақыру, халықаралық ынтымақтастық туралы келісімдер саны мен осы сынды өзге де бағыттардың пайыздық көрсеткіштері кенінен

талқыға түсті.

Жиында халықаралық ынтымақтастық департаментінің директоры Айжан Смаилованың студенттік маркетинг және рекрутинг орталығын құру туралы хабарламасы тыңдалды. Бүгінде орталықтың құрылымы айқындалып, шетелдік студенттерді тарту мен тағылымдамадан өтушілердің дайындығын дамыту қажеттігін алға тартқан директор: «Орталықтың негізгі қызметі – қазақстандық және шетелдік студенттерді тартуда оның стратегиясын құру мен білім беру нарығын толық зерттеуге арналады», – деді. Ол: «ҚазҰУ шетелдік университеттермен бірлескен көптеген бағдарламаларды жүзеге асыруда.

Осы ретте студенттерге онлайн түрде кеңес беру, халықаралық көрмелер ұйымдастыру, шетелдік студенттерді оқуға қабылдау мен құжат рәсімдеуде онлайн режимге көшу керек», – деп атап айтты.

Сонымен қатар жиын барысында университет делегациясының Мәскеуге іс-сапары және ОПК-ны қаржылай ынталандыру жайлы баяндамалары тыңдалып, Тәуелсіз Қазақстанның рухани және әлеуметтік дамуына қосқан үлестері үшін ҚР БҒМ құрмет грамотасымен бірқатар ҚазҰУ қызметкерлері салтанатты түрде марапатталды.

А. АҚЫНБАЕВА

Мощная вспышка Блазара

11 декабря в зале заседаний физико-технического факультета состоялась презентация статьи, опубликованной в журнале «Nature», в соавторстве с казахстанским ученым, доцентом кафедры физики твердого тела и нелинейной физики Казахского национального университета им. аль-Фараби Куратовым Кенескеном Сакеновичем.

Работа, посвящённая наблюдениям за самой яркой, из когда либо обнаруженных вспышек Блазара выполнена совместно с Астрофизическим институтом им. Фесенкова. Блазар – это активное ядро в центре галактики, связанная со сверхмассивной чёрной дырой, один из самых далеких объектов доступных для наблюдений во Вселенной. Оптические наблюдения проводились на Тянь-Шаньской высокогорной обсерватории при помощи 1.0 метрового телескопа производства Carl Zeiss. Наблюдаемый звездный источник STA 102 расположен в созвездии Пегас и находится на расстоянии 7000 Мега парсек от Земли. Яркость Блазара в момент вспышки,

зафиксированная нашим соотечественником, возросла более чем в 250 раз. В наблюдениях участвовали 39 крупнейших телескопов в 28 обсерваториях из 25 стран мира.

Кафедра физики твердого тела и нелинейной физики

Жемісті КЕЗДЕСУ

|| Ректор Фалым Мұтанов COMSATS делегациясы құрамымен кездесті.

Кездесу барысында ректор 2017 жылдың 10-11 қыркүйегінде Астана қаласында өткен Ислам ынтымақтастық ұйымы саммиті аясында жарияланған Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың тапсырмасын орындау барысында жаңа технологияларды енгізу, ғылыми-зерттеу университеттерінің базасында құзыреттілік орталықтарын дамыту, «Сандық Қазақстан» бағдарламасын іске асыру сынды шараларды өткізудің маңыздылығын атап өтті.

Ф.Мұтанов ақпаратты қорғау бойынша жұмыстардың және қазақстандық ғалымдарға ақпарат алмасуға арналған киберқауіпсіздікті арттыру үшін нано-технологияларды пайдалануға, озық зерттеулер жүргізуге, күрделі процестердің неғұрлым нақты модельдерін жасауға, эксперименттер нәтижесінде алынған көптеген деректер санына талдау жасауға мүмкіндік беретін қазіргі заманғы ақпараттық технологиялармен жұмыс істеудің жаңа әдістерін зерттеу мен

оқудың ерекшеліктеріне тоқталды. Әсіресе, суперкомпьютер және бұлтты есептеулер орталығын құру арқылы ҚазҰУ негізінде Жаңа Жібек жолы университеттер альянсі шеңберінде халықаралық ІТ-технопарктың қалыптасуы ерекше маңызды екенін тілге тиек етті.

Өз кезегінде Оңтүстікте тұрақты дамуды қамтамасыз ету мақсатындағы ғылым мен технология бойынша комиссиясы (COMSATS) директорының аға көмекшісі Фархан Ансари және Ішкі исламдық ақпараттық технологиялар желісімен (INIT) ҒЗТҚЖ бойынша директораттың аға қызметкері Мухаммад Атик-ур-Рахман семинарды ұйымдастырғандары үшін алғыс білдіріп, ҚазҰУ-дың келесі жылы сәуір айында COMSATS үйлестіру кеңесін өткізу бойынша жоспарланған іс-шараларды талқыға салды.

БАСПАСӨЗ ҚЫЗМЕТІ

■ KAZNU.KZ

В КазНУ состоялась встреча первого проректора Мухамбеткали Буркитбаева с делегацией Центрального-Южного университета национальностей (КНР, г. Ухань).

Стороны обсудили вопросы сотрудничества в сфере образования, академического обмена студентами и преподавателями двух вузов.

КазНУ им. аль-Фараби в течение многих лет тесно сотрудничает с рядом вузов КНР, а также входит в Альянс университетов Нового шелкового пути. На базе Центра суперкомпьютерных и облачных вычислений КазНУ уже отработаны технические условия по формированию международного IT-технопарка Альянса университетов Нового Шелкового пути. В нынешнем году КазНУ открыл в Шанхайском университете иностранных языков кафедру казахского языка и литературы. Этот совместный проект с ШУИЯ был реализован при поддержке Посольства РК и Генерального консульства РК в г. Шанхай.

В ходе встречи делегация посетила музей КазНУ и ознакомились с работой Института Конфуция.

***

Халықаралық қатынастар факультетінің студенттері, конькимен жүгіру спортынан халықаралық дәрежедегі спорт шеберлері Федор Мезенцев пен Роман Креч төрт Олимпиада лицензиясын жеңіп алып, ең басты төртжылдық жарысқа қатысуға мүмкіндік алды.

Пхенчан-2018 Олимпиада ойындарына жолдамалар тағдыры Канада мен Америкада өткен лицензиялық турнирлер сериясын аяқтайтын Әлем кубогы кезеңінде шешілді.

Жылдың қорытынды бастамасында біздің студент-спортшылар үздік нәтиже көрсетіп, сәтті өнер көрсетті.

Қазақстанның ең үздік қысқа қашықтыққа конькимен жүгіруші спортшысы Роман Креч 500 метр қашықтықта екі рет – 34.75 секунд бірдей нәтижені көрсетіп, лицензияны жеңіп алды.

Федор Мезенцев үш қашықтықта: 500, 1000 және 1500 метрде конькимен жүгіріп, әрбір қашықтық бойынша жеке рекорд орнатты. Әлем кубогының қорытындысы бойынша, Федор бірден үш Олимпиадалық лицензияны жеңіп алды.

***

Механика-математика факультетінде физика математика ғылымдарының докторы, профессор Валентин Нидің 90 жылдығына арналған мерекелік кеш болып өтті.

1952 жылы Қазақ мемлекеттік университетінің физика-математика факультетін бітірген ғалым өз еңбек жолын осы білім ордасынан бастаған. 1965 жылы кандидаттық диссертация қорғап, әртүрлі лауазымды қызметте ұзақ жылдар қызмет атқарған.

Кеш барысында ғалымның әріптестері мен жора жолдастары ғалымның еңбек жолына тоқталып, ғылым мен білімге, шәкірттерді тәрбиелеуге қосқан сүбелі үлесін жан-жақты баяндады. Физика-математика ғылымының дамуында өлшеусіз еңбек еткен қайраткер – бүгінде әріптестерінің шын ықылас-ниетіне бөленген ғалым, ұлағатты ұстаз, көрнекті тұлға.

Шара аясында В.Х. Нидің 90 жылдық мерейтойына арналған «Математика» бойынша пәндік олимпиада жеңімпаздары марапатталып, кеш соны студенттер тарапынан ұйымдастырылған концерттік бағдарламаға ұласты.

УНИВЕРСИТЕТ 4.0

НОВАЯ ЭРА В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ

В Москве (РФ) состоялось торжественное собрание и международная научно-практическая конференция «XXII академические чтения «Реформирование образования: каким оно должно быть»», посвященные 25-летию со дня основания Международной академии наук Высшей школы (МАН ВШ). В мероприятии приняли участие и выступили с докладами ученые Национальной академии наук Высшей школы Казахстана (НАН ВШК).

Особенный интерес и живой отклик со стороны участников вызвало выступление президента НАН ВШК, ректора КазНУ им. аль-Фараби, академика Галыма Мутанова, который представил модель развития вуза — университет 4.0. Миссия университета нового поколения — донести до молодежи идеи мира, добра и справедливости, активной гражданской позиции, прозвучавшая рефреном в концепции Г.Мутанова была встречена с неподдельным интересом.

Новая модель университета особенно актуальна в условиях глобализации и стремительного развития новых технологий. Важной задачей вузов является не только подготовка высококвалифицированных и конкурентоспособных кадров, но и духовное формирование молодежи как граждан страны и мира. Главным камертоном в этой работе является программная статья Президента Нурсултана Назарбаева «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания».

«Не признаю я и технического прогресса, если он превосходит процесс нравственный...», — процитировал известного ученого-испытателя К.Э. Циолковского ректор КазНУ в своем докладе. — «Уверен, что если каждый вуз, осознавая свою главную миссию, станет

«умным университетом» и локомотивом прогрессивных экономических, социальных и культурных преобразований в обществе, то задача сделать мир более добродетельным будет реализована».

Великий мыслитель Востока Абу Наср аль-Фараби, имя которого носит КазНУ говорил, что знания без воспитания, без нравственного начала способны принести вред, а не пользу. Как подчеркнул ректор - именно осознание этой истины подвигло его на выработку новой модели развития университета.

По мнению президента МАН ВШ, крупный ученый, концептуалист высшей школы В.Е. Шукшунов выступление Галыма Мутанова стало «выдающимся событием, философско-практического направления, определяющего развитие высшей школы в современном мире».

Ученые единодушно выразили мысль о том, что на университеты возложена высокая общественно-значимая миссия — повышать образованность нации, ее интеллектуальный, культурный, нравственный потенциал, формировать новые духовные ценности и воспитание молодого поколения.

Пресс-служба

**КАЗНУ – СКОЛКОВО:
СОТРУДНИЧЕСТВО В НИ ТЕСН**

Казахстанская делегация во главе с ректором КазНУ им. аль-Фараби академиком Галымом Мутановым посетила инновационные структуры «Сколково». Главным результатом визита стала договоренность о совместном развитии инноваций, науки и высоких технологий.

Делегация встретилась с руководителями фонда «Сколково» и департамента регионального развития, генеральным директором технопарка и его резидентами. В ходе встречи были обсуждены вопросы развития двустороннего сотрудничества и реализации совместных инновационных проектов.

Особый интерес у российских коллег вызвал проект создания в КазНУ инновационного и медико-биологического кластера, а также IT-технопарк Альянса университетов Нового Шелкового пути, ядром которого станет суперкомпьютер получаемый по гранту правительства Китая. Представители «Сколково» выразили готовность совместно работать по таким приоритетным направлениям как: энергоэффективность и энергосбережение, ядерные и космические технологии, телекоммуникации и биомедицина, IT технологии и программное обеспечение.

Стороны также выразили готовность использовать накопленный опыт в коммерциализации совместных разработок и внедрении их в реальный сектор экономики двух стран. В ходе визита в Сколковский институт науки и технологии, созданного при участии и партнерстве Массачусетского технологического института (США) были обсуждены вопросы подготовки высококвалифицированных специалистов, нового поколения исследователей и предпринимателей.

«Сколково» включает в себя инновационный центр, специальный фонд, институт науки и технологии («Сколтех»), около 2 тыс. резидентов, осуществляющих научно-исследовательскую и предпринимательскую деятельность с общим уровнем коммерциализации более 124 млрд. рублей.

Соб. корр

МЕРЕКЕЛІК ТАРТУ

Жырыда Жас ғалымдар үйінде ҚР Тәуелсіздігіне орай мерекелік іс-шара өтті. Шара студенттердің ұлтаралық қарым-қатынасын нығайту және өз елдерінің мәдениетімен таныстыруға арналды. Бүгінде бұл кешенде ҚазҰУ-дың магистратура және докторантура бағдарламалары бойынша білім алатын 20-дан астам ұлт өкілдері тұрып келеді.

Мерекелік шараны ЖФҰ директоры Сәуле Шамшина ашып, құттықтау сөз сөйледі.

Шараның бір ерекшелігі — шетелдік студенттер өз ұлттық тағамдарын пісіріп, сол ортада дәмнен бөлісті. Ал қазақстандық студенттер болса, қазақтың ұлттық тағамдарын ұсынды.

Мерекке болашақ жас ғалымдар белсенді қатысты. Қытайдан келген Се Вэйнин ұлы Абайдың «Ғылым таппай мақтанба» өлеңін әдемі нақышта айтып, көпшіліктің ризашылығына ие болды. Сондай-ақ Қытай, Моңғолия, Испания, Жапония, Германия, Швеция және Түркиядан келген жас ғалымдар мерекелік лебіздерімен бөлісті.

Қазақстандық Аяулым Шағатаева мен Ерасыл Жолдастың гитарамен салған әсем әні келген қонақтардың көңілін көтеріп, әдемі әсер сыйлады.

Жас ғалымдар үйінде өткен мерекелік шара көпшіліктің көңілінен шықты. Тәуелсіздік күніне шағын тарту болған кешті ұйымдастыруға Жас ғалымдар үйі және Студенттер кеңесінің мүшелері мұрындық болды.

Амантүр УМАРОВ

Жаңажылдық кітап шыршасы

Көптен бері қалыптасқан дәстүр бойынша елімізде Жаңа жыл мерекесі екі рет тойланып келеді. Біріншісі — бүкіл түркі, парсы халықтарына ортақ, табиғаттың жаңаруымен байланысты жаңа күн, жаңа жыл басы — Наурыз мерекесі болса, екіншісі — ресми күнтізбе бойынша жаңа жылдың басы, яғни жаңа жылдың басталуына байланысты.

Қысқы жанажылдық мерекені жасыл шыршасыз елестету мүмкін емес. Шырша безендіру тарихына үнілсек, Жаңа жылды әшекейлі шыршамен қарсы алу дәстүрін Ресейде 1700 жылы қантардың 1-інде І Петрдің енгізгені, дәл осы жылы Ресейде жанажа жыл санау басталғаны тарихта жазылғанын білеміз. Сонымен қатар, кейбір этнограф-тарихшылар қыпшақтардың да шырша мерекесі болғанын, Жаңа жылдың — көшпелілердің де байырғы мейрамы екенін жазады. Мысалы, Мұрат Әджінің «Қыпшақтар» атты кітабында шыршалар мерекесін 25 желтоқсанда, Күннің Түнді «жеңген» кезінен бастап, түркілер Күннің

қайта оралғанына қуанып, Үлкенге (Ульген) алғыстарын жаудырыпты, оған тәу етіпті. Дұғаларымыз Тәңірінің құлағына шалынса деген үміт-арманмен Үлкеннің сүйікті ағашы — шыршаны үйлеріне әкеліпті. Бұтақтарына неше түрлі әсем шүберектер байлапты. Яғни, шырша мерекесінің І Петр патшадан да әріде болғанын баяндап, ол түркілер дәуірінде сол халықта тойланған деп дәлелдейді.

Қіргі заманға оралсақ, Жаңа жыл қарсаңында әдемі безендірілген шыршалар үй ішінде, сауда орталықтарында, көшелерде, кеңселерде, мекемелерде құрылады. Кейбір жерлерде ғимарат жанында өсіп тұрған шыршалар безендіріледі, кей жерлерде —

заманауи материалдардан жасалған жасанды шыршалар. Ал Әл-Фараби атындағы кітапхана биыл екінші рет кітаптан жасалған шыршаны құрып қойды. Ұзындығы 2 метрге жуық шырша мен сәнді диванды құру үшін кітапхана қызметкерлері 1000-ға жуық есептен шығарылған кітаптарды пайдаланды. Кітапхананың кіре беріс фойесінде орналастырылған басқаларға ұқсамайтын ерекше шыршамыз Жаңа жыл қарсаңында кітапхана оқырмандарына, қонақтарға мерекелік жақсы көңіл-күй сыйлайды деген сенімдеміз.

Құндыз КӨБЕГЕНОВА,
кітапхана қызметкері

2017 ГОД: ЯРКИЕ

Продолжение. Начало на 1 стр.

Состоялось подписание меморандума о сотрудничестве с Научно-исследовательским центром «Kashi» Института дистанционного зондирования и цифровой Земли Китайской Академии Наук в сфере космических исследований и развития наукоемких технологий.

Март

По приглашению всемирно известной компании «Microsoft» делегация КазНУ единственная из вузов стран СНГ приняла участие для презентации проекта «Электронный кампус» на Глобальном саммите высших учебных заведений - «Campus Connection-2017».

Следуя доброй традиции, в честь Международного женского дня - 8 Марта, мужчины подарили праздничный концерт прекрасной половине университета.

В этом месяце Председатель Центрального банка Государства Катар шейх Абдолла бен Сауда Аль-Тани выступил с лекцией.

Ведущее европейское аккредитационное агентство FIBAA подтвердило высокое качество образовательных программ Высшей школы экономики и бизнеса, факультетов юриспруденции, географии и природопользования, международных отношений, философии и политологии.

Апрель

В апреле стартовали IV Международные фарабиевские чтения, в которых приняли участие ученые из США, Турции, Франции, Великобритании, Ирана, стран СНГ, а также представители международных организаций ООН, ТЮРКСОЙ, ЭСКАТО, ОБСЕ.

В рамках первого антикоррупционного студенческого форума студенты КазНУ дали старт движению «Молодежь за вузы вне коррупции» и передали антикоррупционную эстафету 38 вузам города Алматы.

Состоялось открытие центра информационных технологий и телекоммуникаций «Huawei», соглашение о стратегическом партнерстве и сотрудничестве скрепили подписью ректор Галым Мутанов и генеральный директор компании «Huawei Technologies Kazakhstan» Хоу Тао.

КазНУ присоединился к реализации проекта «Орхунский процесс». Соглашение об участии в масштабной программе были подписано представителями 16 вузов Азербайджана, Казахстана, Кыргызстана и Турции на заседании Совета тюркских университетов в Бишкеке.

С международным размахом прошло празднование Наурыз-мейрамы. В нем, наряду с профессорско-преподавательским составом и студенческой молодежью университета, приняли участие представители дипломатических миссий Испании, Франции, ФРГ, Кореи, Китая, США, Турции, Ирана, Индии и других стран, а также представители международных организаций и ведущих зарубежных вузов.

Май 2017

В преддверии Дня Защитника Отечества и Дня Победы в университете прошло чествование участников Великой Отечественной Войны, ветеранов трудового фронта и воинов-интернационалистов.

Состоялась ежегодная Ярмарка вакансий, в которой приняли участие более 100 компаний и предприятий, в том числе возглавляемые выпускниками КазНУ.

Верховный представитель Альянса Цивилизаций ООН Насир Абдулазиз Аль-Насер и ректор Галым Мутанов подписали меморандум о сотрудничестве, в рамках которого реализуется проект «Формирование граждан добродетельного общества». Господин аль-Насер отметил, что КазНУ им. аль-Фараби, возглавляющий Глобальный Хаб ООН «Академическое влияние» по устойчивому развитию, эффективно выполняет миссию, возложенную на нее Организацией Объединенных Наций.

Июнь 2017

По итогам исследования агентства «World University Rankings QS», КазНУ в мировом рейтинге уверенно сохранил свои

позиции в топ-250 лучших университетов мира, заняв 236 место. Только два вуза из стран СНГ вошли в эту группу – МГУ и КазНУ.

В преддверии события мирового масштаба «ЭКСПО 2017» в КазНУ был открыт центр «Зеленых технологий», ставший реальной площадкой внедрения инновационных проектов по «зеленой энергетике». Всего ученые университета представили на «ЭКСПО-2017» более 50-ти проектов и научных разработок.

На первом республиканском конкурсе «Молодежь за G-Global» студенческий штаб КазНУ занял первое место и был признан лучшим среди вузов Казахстана.

Июль 2017

Университет посетил заместитель председателя Агентства РК по делам государственной службы и противодействию коррупции Алик Шпекбаев, который дал высокую оценку развитию вуза и реализации проекта «Университет вне коррупции». По рекомендации Агентства успешный опыт антикоррупционной политики КазНУ сегодня транслируется во все вузы Казахстана.

ҚазҰУ-да «Қоғамдық сананы жаңғырту аясында ҚР-дағы жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері» тақырыбында халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті

МГНОВЕНИЯ КАЗНУ

На базе университета состоялись международная летняя школа, молодежный форум и Координационное совещание Исполнительного комитета Альянса университетов нового Шелкового Пути, в которых приняли участие студенты и представители вузов Великобритании, России, Египта, Гонконга, Китая и Турции.

Август 2017

В августе студенты военной кафедры, обучающиеся по программам подготовки офицеров запаса, приняли военную присягу. Впервые военная кафедра выпустила 44 девушек-связистов.

Студенты КазНУ на двадцать девятой Летней Универсиаде в Тайбэе (Тайвань) принесли в копилку сборной Казахстана четыре медали. Тяжелоатлет, студент второго курса Денис Уланов, завоевал золотую медаль в весовой категории до 85 кг. Серебряную и бронзовую медали в плавании принес Дмитрий Баладин, также серебряным призером игр в прыжках с шестом стал Сергей Григорьев.

Сентябрь 2017

КазНУ стал абсолютным лидером среди вузов страны по количеству полученных грантов на обучение – это более шести тысяч мест в бакалавриате, магистратуре и докторантуре. Свыше четырех с половиной тысяч лучших выпускников школ получили гранты, значительная часть из них обладатели знака «Алтын белгі», победители международных и республиканских олимпиад. За всю историю казахстанского высшего образования такого успеха не добивался ни один вуз. Это свидетельствует о высоком доверии в обществе к КазНУ и является результатом большого и кропотливого труда коллектива.

Генеральный директор Исламской организации по вопросам образования, науки и культуры ИСЕСКО Аль Туэйджи вручил Галыму Мутанову золотую медаль и Международную премию за выдающийся вклад в области математического моделирования и управления технических и социально-экономических систем.

В этом месяце состоялся «круглый стол» «Эффективность уголовного судопроизводства – приоритетное направление развития современной правоохранительной системы» с участием Председателя Верховного Суда, Президента Ассоциации выпускников КазНУ Кайрата Мами. Решением Ученого совета он был удостоен высокой награды, учрежденной университетом – медалью «Аса көрнекті түлек».

Руководители КазНУ и Шанхайского университета иностранных языков подписали меморандум о сотрудничестве, в китайском вузе открыта кафедра казахского языка и литературы.

Октябрь 2017

Традиционно в университете прошло торжественное посвящение первокурсников в студенты.

Springer Nature Awards удостоило КазНУ высокого звания «Самая публикуемая организация» стран Центральной Азии.

КазНУ в очередной раз подтвердил свою высокую конкурентоспособность и вошел в рейтинге QS в топ-10 лучших вузов развивающихся стран Европы и Центральной Азии, а также стал первым вузом в Центральной Азии по трудоустройству выпускников.

Наш университет посетил Чрезвычайный и Полномочный посол Франции в Казахстане Филипп Мартинэ. Французская сторона намерена открыть в Казахстане на базе КазНУ

математический центр.

Известное издательство Великобритании «Glagoslav Publication» выпустило в свет сборник стихов Галыма Мутанова на английском языке «Shining light» («Сияющий свет»), который получил широкий отклик литературных деятелей разных стран. А крупнейшая в мире американская компания «Amazon.com» разместила сборник на своем интернет-ресурсе.

Ноябрь 2017

Делегация университета посетила город Троицк Челябинской области Российской Федерации. Именно здесь с 1911 по 1915 годы печатался первый казахский журнал «Айкап», редактором которого был Мухамеджан Сералин. Сегодня журнал «Айкап» получил новое дыхание и выпускается в КазНУ.

На XIV Форуме межрегионального сотрудничества России и Казахстана с участием Глав государств, который прошел в

Челябинске, ректорами КазНУ и Уральского федерального университета имени первого Президента России была подписана Декларация о создании международного научно-образовательного консорциума «Зеленый мост через поколения».

Студенты университета провели масштабный флэш-моб «Адал бол» в канун Чистой сессии. Видео этого мероприятия вызвало широкий общественный резонанс во время презентации антикоррупционного опыта Казахстана в Соединенных Штатах Америки.

В ноябре Канцлер Университета Малайзии Перлис, наследный принц Малайзии Туанку Саид Файзуддин посетил КазНУ. В ходе встречи был подписан меморандум о сотрудничестве, в том числе в области исламского банкинга и финансов.

Грандиозно и масштабно прошел пятый Республиканский патристический форум студентов «Мен жастарға сенемін!», посвященный Дню Первого Президента Республики Казахстан, который собрал участников из 53 вузов Казахстана.

Ректор Галым Мутанов в Минске презентовал широкой зарубежной научной общественности новую платформу развития вуза - модель университета 4.0.

Декабрь 2017

По данным авторитетного рейтингового агентства Раунд Round Университи Ренкинг впервые Казахстан представлен в предметном рейтинге, и единственным вузом, вошедшим в него стал КазНУ имени аль-Фараби. Лидирующие позиции казахстанского вуза усилились и в престижном глобальном рейтинге «ЮАЙ Грин Метрик Ренкинг оф Уорлд Университис». Продвинувшись в нем на 13 позиций вперед, КазНУ занял 186 место и стал единственным из казахстанских вузов, попавшим в топ-200 «зеленых» университетов мира.

Аким города Алматы Бауыржан Байбек посетил зону зеленых технологий университета, ставшей важным объектом наследия ЭКСПО 2017. Следует отметить, что одним из главных приоритетов университета является развитие инновационной инфраструктуры. Так, за последние пять лет общая площадь зданий в КазНУ увеличилась более чем на сорок процентов. Идет работа над созданием вводно-парковой зоны - искусственной экосистемы «Аквапоника». Студенческий кампус украсили два новых фонтана.

Сактовой лекцией выступил Чрезвычайный и Полномочный Посол Кореи в Республике Казахстан Ким Дэ Сик.

Агентство по делам государственной службы и противодействию коррупции по г.Алматы наградило КазНУ дипломом в номинации «Университет вне коррупции».

КазНУ подтвердил бессменный статус лидера студенческого спорта, став 5-й сезон подряд чемпионом летней Универсиады среди вузов Казахстана. Также студенты факультета международных отношений Федор Мезенцев и Роман Креч завоевали четыре лицензии по конькобежному спорту на право участия в XXIII зимней Олимпиаде 2018 года в Пхенчане (Южная Корея).

Указом Президента Республики Казахстан ряд ученых КазНУ удостоены высоких государственных наград.

Вот так интересно и плодотворно пролетел уходящий год. Благодаря огромному труду, сплоченности, профессионализму и энтузиазму коллектива, КазНУ динамично развивается и уверенно продвигается вперед.

От всей души поздравляем дружный коллектив университета с наступающим 2018 годом! Пусть он наполнит нашу жизнь яркими событиями, будет щедр на новые старты и перспективы, станет годом грандиозных достижений и уверенных побед на пути к созданию университета «нового поколения».

2017 ЖЫЛ НЕСІМЕН ЕСТЕ ҚАЛДЫ?

Арынқбай АҒЫБАЕВ,
кеден, қаржы және экологиялық құқық
кафедрасының профессоры

— Халқымыздың ең басты құндылығы — тәуелсіздік. Жуырда еліміздің егемендігі, дербес мемлекеттілігінің 26 жылдық мерекесін тойладық. Міне, күнтізбелік жыл санау бойынша Жана 2018 жыл да келіп жетті. Жаңа жыл қарсаңында әркім өткен жылдарды қорытындылап, болашаққа жоспар құрғаны дұрыс. Оның ішінде мен еліміздің өркендеуіне, тәуелсіздігіміздің нығаюына қандай үлес қостым деген сұраққа жауап беруіміз керек.

Тәуелсіздік алған жылдар ішінде заң ғылымы саласындағы ғылым ретінде мен мыңға жуық ғылыми еңбектерді, оның ішінде 33 оқулық, ғылыми монографиялар, әдістемелік нұсқауларды жарияладық. Оның көпшілігі — оқулықтар, тест сұрақтары, ғылыми-көпшілік материалдар. Қылмыстық құқық пәні бойынша Жалпы және Ерекше бөлімдеріне арналған 60 баспа табақты құрайтын оқулық жазып, студенттерге ұсындым. Осы оқулықпен еліміздің барлық оқу орындарының заңгер студенттері білім алуда.

2015 жылы «Жеті жарғы» баспасынан ҚР Қылмыстық кодексіне түсіндірме деген ғылыми көпшілікке арналған еңбегім жарық көрді. Бұл еңбек сот, тергеу, ішкі істер, прокуратура органдары қызметкерлері, студенттер үшін де қажетті құрал ретінде пайдаланылуда. Тәуелсіздік алған жылдар ішінде криминология, қылмыстық құқық салалары бойынша көптеген оқулықтарды, әдістемелік құралдарды, тест сұрақтарының жинағын, тағы басқадай қажетті құжаттарды жарыққа шығардым. Бұл еліміздің болашақ заңгерлерінің білімін жетілдіруге қосқан өз үлесім деп білемін. Кейінгі оқу жылдарында кеден, салық және экология кафедрасында профессорлық қызмет атқарудамын. Кафедрада болашағынан зор үміт күттіретін, талабы зор жас ғалымдар бар. Ендігі мақсатым — осы талант иелерімен бірлесіп отырып, жер, су, орман, тоғай ресурстары, экология мәселелеріне байланысты ғылыми құқықтық зерттеу жұмысын жүргізу, Қазақстанның дамуына қолдан келгенше үлес қосу.

Табалдырығымыздан аттағалы тұрған 2018 жыл да толағай табыстарға, айтулы жетістіктерге толы болсын деген тілегім бар. Өткен жыл жалпы университетіміз, факультетіміз бен кафедраларымыз үшін де жемісті жыл болды. Барша ҚазҰУ ұжымына тек жақсылық, қуаныш, амандық тілеймін!

Гүлжаухар КӨКЕБАЕВА,
дүниежүзі тарихы, тарихнама және
деректану кафедрасының профессоры

— 2017 жылды мемлекеттік деңгейде қарастырсақ, тарихшы ретінде айрықша бөліп айтарым - рухани жаңғыру мен білімнің салтанат құруы идеясының көтерілуі. Мұның өзі алдағы уақытта рухани жаңғыру үдерісінде көшбасшы болатын гуманитарлық ғылымдардың рөлі өсе түседі деген үміт туғызды.

Кафедрамызға қатысты өтіп бара жатқан жылы ұжымдық іс-әрекетімізде ашықтық пен жариялылық орын алғанын атағым келеді. Ұжымда өзіндік көзқарасы мен позициясы бар, ойын батыл айтатын адамдарға деген құрмет қалыптасып келеді. Мұның өзі Батыстың демократиялық елдеріндегі индивидуализмнің жақсы нұсқасын қазақ халқының ойы мен көзқарасына терең еніп кеткен ұжымшылдықпен ұштастыруға мүмкіндік беріп отыр. Қырық жылдай Батыс елдерінің тарихын зерттеумен және оқытумен айналысқандықтан, бүкіл өмірлік іс-әрекетім демократиялық еркіндік пен жеке жауапкершілікті құрметтеуге негізделген. Сондай-ақ қазақ отбасында тәрбиеленгендіктен, ұлттық дәстүрлер мен моральдың аясынан да шыға алмаймын. Осы екі қағида, екі бағдар жан дүниемде арпалысып, әлемдік және ұлттық бағдарларды ұштастыруға тырысатынымын. Мемлекет басшысының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында ұлттық коддымызды сақтай отырып, «мейлінше көнерген, жаһандық әлеммен қабыспайтын кейбір дағдылар мен әдеттерден арылу» туралы идеяның көтерілуі, сондай-ақ бірқатар ойларымыздың кафедраларымызда қолдауға ие болуы жандүниемдегі осы бір ішкі арпалысты саябырсытқандай болды.

2017 жыл ғылыми жұмысыма елеулі табыс әкелді. Германияда 1968 жылдан бері «Qellen und Studien zur östlichen Europa» (Шығыс Еуропа тарихы бойынша деректер мен зерттеулер) атты серия аясында ұжымдық монографиялар шығарылып келеді. Серияның негізін салған аса белгілі неміс ғалымдары - М.Хелльман, Е.Оберлендер, Х.Альтрихтер, Д.Дальман, Л.Штайндорф және Я.Кусбер. 2015 жылдан бастап осы серияның «Religionsgeschichtliche Studien zum östlichen Europa» атты монографиясын дайындауға қатыстым, кітап 2017 жылдың жазында жарық көрді. Профессор Л.Штайндорф докторантымын шетелдік жетекшісі ретінде біздің университетімізде дәріс оқыған, сондай-ақ тарих мамандығы халықаралық аккредитациядан өткенде комиссия мүшесі ретінде факультетімізге айрықша қолдау көрсетіп, комиссия мүшелері арасында жақсы пікір тудырған болатын. Мамандығымыз бес жылға аккредитациялық сертификат алған еді.

2017 жыл Австрия ғалымдарымен бірлесіп жасаған халықаралық жобамызды қаржыландырудың басталуымен де есімде қалды. Бұл жоба келесі жылдарда жалғаса береді және осы зерттеулер нәтижесінде монография дайындау жоспарда бар.

Хайни-Камал КАСЫМКАНОВА,
заведующая кафедрой
картографии и геоинформатики

— Кажется, только вчера мы встречали 2017 год, а на пороге уже стоит 2018. За прошедший год на нашем факультете прошло много мероприятий и событий. И каждый из нас сегодня знает, что работа занимает основную часть нашей жизни, приносит удовлетворение и радость.

Особо хочется подчеркнуть, что за прошедший год у нас были достижения и успехи. Наш факультет осуществляет координацию работы в рамках подписанной руководителями КазНУ

Г.Мутановым и Уральского федерального университета им. Первого Президента России В.Кокшаровым декларации о создании международного научно-образовательного консорциума «Зеленый мост через поколения». Консорциум является консолидирующей организационной формой и содержательным преемником целей и задач, заложенных в основе программы партнерства «Зеленый мост», предложенной на 66-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН Президентом Республики Казахстан Н.А. Назарбаевым.

Деятельность консорциума направлена на объединение потенциала вузовского сообщества Казахстана и России с целью формирования качественного человеческого капитала: нового поколения квалифицированных специалистов с высокими нравственно-этическими и гражданскими установками, способными определять ориентиры в ценностных системах современного общества как ключевого фактора устойчивого развития.

Символично, что церемония подписания декларации прошла на XIV Форуме межрегионального сотрудничества России и Казахстана с участием Президентом Республики Казахстан и Российской Федерации. Присутствие Глав государств фокусирует внимание общественности на данной теме, ставит акцент на усилиях двух стран в развитии мировых идеалов гуманизма, взаимопонимания, сохранения культурного и природного наследия, а также ответственности за будущее поколение.

Также необходимо отметить, что КазНУ в рейтинге "UI GreenMetric Ranking of World Universities 2017" занял 186 место среди 619 вузов мира. Данный рейтинг выявляет самые «экологически чистые» университеты мира.

Надеемся, что в будущем году наш университет и дальше будет достигать высоких результатов. Пусть наступающий Новый год порадует нас хорошими событиями и достижениями. Всем здоровья и благополучия!

Айгүл САДЕНОВА,
шетелдіктердің тілдік және жалпы білім беру
дайындығы кафедрасының доценті

— Елеулі табыстарға толы 2017 жыл да аяқталып, 2018 жылға қадам басқалы отырмыз. «Адам мен адамды, ел мен елді теңестіретін нәрсе — білім», — деп заңғар жазушы М. Әуезов айтқандай, жер жүзінің әр түкпірінен келген жүздері, тілдері басқа болғанымен, білім мен өнерге құштар, тілектері бір шетелдік жастар білім алып жатқан, ең жетекші факультеттердің бірі болып табылатын ЖОО-ға дейінгі білім беру факультеті үшін бұл жыл берекелі де табысты болып, өзіндік ерекшеліктерімен және жетістіктерімен есте қалды.

Биыл баспасөз беттеріне жарияланған Елбасымыз Н.Ә. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласы үлкен әсер қалдырды. Мақалада айтылған маңызды дүниелер — рухани жаңғыру мен жаңаруда қоғамымыздың болашағы болып табылатын тәлім, тәрбие, білімнің салтанат құруы.

Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультеті Елбасы идеяларын насихаттай отырып, «Айналады нұрландыр», «ҚазҰУ студенті оқуға тиіс 100 кітап», «Салауатты өмір», «Green samrus» жобаларына табысты жүзеге асырып отырды. Бұл жастарды азаматтық және рухани-адамгершілік тұрғыдан тәрбиелеуге қосқан факультет үлесі болып табылады.

Біздің факультетіміз бүгінгі күні білім алғысы келетін әрбір шетелдік азаматқа өзіміздің ұлттық ерекшеліктерімізді сақтай отырып, бағыт-бағдар беруші орталыққа айналып отыр. Ғылыми әрі кәсіби дәрежелері жоғары, білікті де білгір оқытушылардың тынымсыз ізденістерінің, қажырлы еңбектерінің нәтижесінде факультетте студенттердің білімге деген сұраныстарын қанағаттандыру, қызығушылық танытқан шетелдік азаматтардың таным көкжиектерін кеңейту бағытында түрлі ғылыми-танымдық іс-шаралар, кездесулер, конференциялар ұйымдастырылып, еліміздің тарихи, киелі орындарына саяхаттар жасалды. Бұл жобаларды жүзеге асырудағы факультеттің мақсаты заманауи қазақстандық мәдениетті әлемге таныту, ұлттық мәдениетті, қасиетті рухани құндылықтарды шетелдік азаматтарға кеңінен таныстыру болды.

Халқымыздың ұлы мерекесі — Наурыз тойында біздің факультетіміз жұлделі орынды иеленді. Біздің факультетімізде білім алып жүрген шетелдік студенттер университет көлемінде өткен «Студенттер көктемі» фестиваліне қатысып, жүлдегер атанды. Сондай-ақ факультет ұжымының еңбегі жоғары бағаланып, көпшілігі медальдармен марапатталды. Халықаралық байланыстарды жетілдіруге де ұжым болып күш салдық.

Міне, мұның бәрі факультет қызметкерлері еңбектерінің сүбелі екендігін айғақтайды. Өтіп бара жатқан жылдың әр айы, әр аптасы, әр күні есте қаларлықтай жаңалықтарға толы болды.

Келе жатқан 2018 жыл баршамыз үшін құтты болсын! Келер жыл бәріміз үшін жана жетістіктер мен сенімді жеңістер жылы болғай!

УЧЕНЫЙ, ПЕДАГОГ, ВОПИТАТЕЛЬ

Ни Валентин Хаксунович родился 12 декабря 1927 года в селе Посьет Посьетского района Дальневосточного Приморского Края Российской Федерации. В 1937 году семья переехала в Казахстан, село Куйган Балхашского района Алма-Атинской области, где в 1938-1941 годах он продолжал учебу в средней школе им. Божанова. В годы Великой Отечественной войны два года работал в колхозе «Достижение» села Куйган, где и окончил среднюю школу.

После ее окончания в 1947 году поступил на физико-математический факультет Казахского государственного университета имени С.М. Кирова. В 1952 г. окончил с отличием Казахский государственный университет по специальности: «математика». С 1952 г. по настоящее время работает в Казахском национальном университете им. Аль-Фараби. За это время Ни В.Х. прошел путь от ассистента до профессора кафедры дифференциальных уравнений и теории управления, где работает и сейчас.

Трудовой путь профессора Ни В.Х. связан с именами известных ученых-математиков, таких как Персидский К.П., Харасахал В.Х., Ким Е.И., Ибрашев Х.И.

Научные работы В.Х. Ни связаны с проблемами уравнений математической физики. В 1965 г. он защитил диссертацию на соискание ученой степени кандидата наук по теме «Различные граничные задачи для систем уравнений параболического типа, когда характеристическое уравнение имеет

кратные корни» под руководством члена-корреспондента АН КазССР профессора Енгвана Инсуговича Кима.

Наряду с научно-педагогической работой с 1960 по 1970 гг. он работал заместителем декана механико-математического факультета, а с 1970 г. по 1994 г. — деканом физико-математического вечернего факультета и неоднократно работал ответственным секретарем приемной комиссии.

За годы работы в университете он внес заметный вклад в совершенствование учебного

процесса, развитие механико-математического и вечернего физико-математического факультетов, в подготовку специалистов в области теоретической и прикладной математики, механики и физики. Активное участие В.Х. Ни в административной, организационной и воспитательной работе способствовало личностному и гражданскому становлению многих поколений, обучавшихся в стенах механико-математического факультета КазНУ им. аль-Фараби.

За активное участие и большой вклад в развитие высшего образования и подготовку высококвалифицированных специалистов В.Х. Ни награжден Почетной грамотой Верховного Совета Казахской ССР, медалью «За доблестный труд», нагрудным знаком «Отличник высшей школы СССР» и «Почетный работник образования Республики Казахстан».

Казахский национальный университет им. аль-Фараби отметил вклад В.Х. Ни серебряной и золотой медалями КазНУ им. аль-Фараби, юбилейной медалью КазНУ им. аль-Фараби за доблестный труд. А также он был награжден медалями «65 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.» и «70 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.», Грамотой Национальной Ассамблеи Народа Республики Казахстан.

Ученый, педагог, воспитатель — Валентин Хаксунович — отец и дед. Он имеет трех сыновей и шестерых внуков. Жена — Хисматуллина Рашида Хабибульевна, более 50 лет проработавшая в нашем университете, оставила заметный вклад в работе кафедры

педагогике и психологии. Сын — Ни Олег Валентинович, 1954 года рождения, в 1976 году окончил механико-математический факультет, кандидат физико-математических наук. В настоящее время живет в США. Сын — Ни Игорь Валентинович, 1957 года рождения, в 1979 году окончил механико-математический факультет. В настоящее время работает главным инженер-программистом в Национальном Банке Республики Казахстан. Сын — Ни Вадим Валентинович, 1963 года рождения, в 1989 году окончил юридический факультет. В настоящее время живет в Германии. Внук Олег и внучка Людмила (дети Олега) окончили университеты в США и работают. Внук Андрей (сын Игоря) окончил механико-математический факультет, работает начальником отдела в Банке. Внучка Евгения (дочь Игоря) — студентка 3 курса механико-математического факультета. Внучки Эрика и Анита (дочери Вадима) учатся в школе Германии.

От имени коллектива механико-математического факультета КазНУ им. аль-Фараби сердечно поздравляем Валентина Хаксуновича с 90-летием и 70-летием трудовой деятельности, желаем ему крепкого здоровья и процветания его семье.

М.К. ДАУЫЛБАЕВ,
профессор, заведующий кафедрой
дифференциальных уравнений и
теории управления;
У.К. КОЙЛЫШОВ,
доцент кафедры;
М.Б. ТУЛЕГЕНОВА,
профессор кафедры

Выбор вуза – выбор будущего!

В эпоху глобализации Республика Казахстан закономерно придает большое значение качеству образования современных специалистов, гарантирующих в будущем конкурентоспособность государства. В своей статье «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» Президент Республики Казахстан Н.А. Назарбаев довольно точно заметил: «Образование – самый фундаментальный фактор успеха в будущем».

Очевидно, что достигнутые результаты в Обществе Образования будут обусловлены умением вузов оперативно использовать новейшие информационные технологии. Этим фактором уже сейчас во многом обеспечены успехи Казахского национального Университета имени аль-Фараби, активно развивающего идеи массового образования. В настоящее время вуз входит в топ – 250 лучших университетов мира. Следует отметить, что только два вуза из стран СНГ вошли в эту группу - МГУ им. Ломоносова и КазНУ им. аль-Фараби. Сегодня ведущий казахстанский вуз уверенно сохраняет достойное место, как в рейтинге вузов Центральной Азии, так и на образовательном пространстве СНГ.

Перед подразделениями университета в настоящее время, наряду с другими, стоит актуальнейшая задача развития всех форм дистанционного образования. В этой связи на кафедре педагогики и образовательного менеджмента в феврале текущего года на очередном занятии школы молодого преподавателя рассматривалась проблема разработки массовых online курсов (MOOK). Методика создания таковых – малоизвестная область отечественной образовательной практики, хотя первые видеозаписи лекций в сети различных учебных заведений стали появляться уже в конце 90-х годов прошлого века. Своим опытом организации сайта и формах проведения подобного рода занятий поделился доцент кафедры Е.Оналбеков. Он рассказал о потенциале и перспективах развития данной формы дистанционного образования в РК. Такая разновидность массового образования рассчитана на слушателей самого различного уровня: как на новичков,

так и на имеющих уже опыт специалистов. MOOK представлен обычно курсом учебных лекций, рассчитанных минимум на 3 модуля. Для каждой темы предложенного курса – тестовая проверка усвоенного материала. После успешного завершения курса предусматривается получение специального сертификата. Это довольно комфортный, удобный для потребителя вариант повышения квалификации и самообразования.

Что же дает такая форма массового образования ее авторам-преподавателям? Прежде всего, - это возможность непрерывного повышения квалификации, широкой презентации личных достижений, оперативного оформления имиджа и, кроме того, MOOK являются источником дополнительного дохода для педагога.

Практика развития образования в современном мире показывает, что сегодня все сложнее становится с помощью традиционных средств обеспечивать растущие образовательные потребности людей. Создание и развитие массовых online курсов в КазНУ им. аль-Фараби – это практическая реализация концепции открытого образования, соединения бизнес-структур среднего уровня с образовательной средой, которая предоставляет возможность каждому желающему представить миру свой интеллектуальный продукт, а потребителю – получить требуемые знания из «первых рук», осуществить стажировку у самых известных представителей научно-педагогической общественности мира.

С.М. ПУЗИКОВА,
д. пед. наук, доц. кафедры педагогики и образовательного менеджмента

Табиғат - біздің анамыз

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті – Қазақстанның жетекші классикалық университеті мәртебесіне ие. Қазақстан білімі мен ғылымының ірі орталығы, білім мен ғылымның инновациялық дамуының ұлттық көшбасшысы. Үздік, жан-жақты толысқан кадр дайындау мақсатында қарашаңырақ көптеген игі бастамаларды көтеруде.

Сапалы біліммен қатар студенттердің тәрбиесіне, өзара қарым-қатынастарын нығайтуға, айналасына сүйіспеншілікпен қарауға баулуға бағытталған іс-шаралар ұйымдастырылуда. Сондай шаралардың бірі ретінде «Салауатты дене мәдениеті» жобасы аясында жуырда жалпы және қолданбалы психология кафедрасының 2-курс студенттерінің қатысуымен Тұңғыш Президент атындағы Ұлттық саябақта психологиялық тренинг өткіздік.

Табиғатпен тұтас жаратылған адам үшін оның әрбір құрылымы жануарлардың үні, ағаштардың тербелісі мен құстардың сайрауы ерекше әсер сыйлап, тамаша демалыстың бірден-бір кепілі екендігі даусыз. Бұл күні студенттер де таза ауамен тыныстап, бір сергіп қайтты. Серуен барысында жастар «Зоологиялық балет» және музыкалық суреттермен ұйымдастырылған түрлі ойындарға қатысты. Апта бойы сабақтан, күнделікті тіршіліктен алған мазасыздықтан, қала өмірінің шуынан бір сәтке босап, осындай табиғат аясындағы релаксациялармен сергіп отыру жұмыстың да, сабақ процесінің де өтуін

жақсартады деп ойлаймыз. Сондай-ақ Президенттік саябақта өткен шарада «Табиғаттың таңғажайып кырлары» тақырыбында тренинг өткізілді. «Джунглидағы жанбыр», «Шаршы» ойындары жастардың көңілінен шықты. Мысалы: «Шаршы» жаттығуы барысында студенттердің барлығы шеңберге тұрады да, көздерін жұмып, шаршы шығатындай пішінді құруға тырысады. Бұл ойын студенттерге көтеріңкі көңіл-күй сыйлады. Табиғаттың тамаша жерінде өткен релаксация, яғни эмоциялық шиеленісуді босансыту баршамызға ұнады. Студенттермен жақсы қарым-қатынас орнату, оларды толғандырған мәселелерді аңдау, бірге талқылау, жастардың жай күйін түсіну үшін осындай шаралардың көп болғаны дұрыс деп ойлаймын. Студенттер де табиғат аясынан алған сезімдері, әсерлерімен бөлісу барысында тренинг арқылы олар бір-бірін құрметтеуге көңіл бөліп, достармен өткізген уақыттың қызықты әрі пайдалы болғанын тілге тиек етті.

Н.К. ТОҚСАНБАЕВА,
профессор

Гороскоп на 2018 год

ОБЕЗЬЯНА	1920	1932	1944	1956	1968	1980	1992	2004	2016
ПЕТУХ	1921	1933	1945	1957	1969	1981	1993	2005	2017
СОБАКА	1922	1934	1946	1958	1970	1982	1994	2006	2018
СВИНЬЯ (КАБАН)	1923	1935	1947	1959	1971	1983	1995	2007	2019
КРЫСА	1924	1936	1948	1960	1972	1984	1996	2008	2020
БЫК	1925	1937	1949	1961	1973	1985	1997	2009	2021
ТИГР	1926	1938	1950	1962	1974	1986	1998	2010	2022
КОТ (КРОЛИК)	1927	1939	1951	1963	1975	1987	1999	2011	2023
ДРАКОН	1928	1940	1952	1964	1976	1988	2000	2012	2024
ЗМЕЯ	1929	1941	1953	1965	1977	1989	2001	2013	2025
ЛОШАДЬ	1930	1942	1954	1966	1978	1990	2002	2014	2026
КОЗА (ОВЦА)	1931	1943	1955	1967	1979	1991	2003	2015	2027

Новый 2018 год будет проходить под знаком Желтой Собаки. Для большинства людей он будет спокойным и ровным во всех отношениях. Символ Собаки представляет открытость и дружелюбие, поэтому Новый 2018 год обещает позитивные перемены. Среди наиболее значимых изменений - улучшение условий жизни многих людей.

денги. Финансовая сфера будет главенствующей в этом году. Но при достижении своей цели действовать нужно законными путями. Успех принесет деловое партнерство с другом.

Гороскоп 2018 Лев

Наступает благоприятный период для саморазвития. Важнейшую роль будут играть личные качества. Особого успеха смогут достичь предприниматели с крупным стартовым капиталом. Бизнес будет хорошо развиваться, вероятны крупные сделки и выгодные контракты. Но для настоящего успеха придется приложить усилия.

Гороскоп 2018 Дева

Девы расширят свои возможности благодаря получению дополнительного образования. Это позволит по-новому проявить себя, занять лидирующие позиции и увеличить свой доход. Но рекомендуется прислушиваться к советам профессионалов. К осени у Дев возможны кардинальные перемены в работе.

Гороскоп 2018 Весы

В год Собаки Весы будут вознаграждены за все старания и смогут добиться финансовой независимости. Чрезвычайно удачными будут деловые сделки. И хотя деньги не являются целью Весов, у них более высокие побуждения, но они будут приходить к ним легко.

Гороскоп 2018 Скорпион

В год Собаки Скорпионов ждет новый виток в жизни. Будет замечен значительный личностный рост. Появится шанс занять руководящую должность. Скорпион наладит множество полезных связей, как деловых, так и личных. Для достижения успеха необходимо вникать в суть дел и проявлять гибкость ума. В работе стоит доверять тем партнерам, которые предлагают серьезное и длительное сотрудничество.

Гороскоп 2018 Стрелец

К Стрельцам успех в этом году придет, благодаря проявленным ими ранее скрытым талантам. Творческие способности и вдохновение помогут им увеличить уровень доходов, и будут служить основным источником денег. Удача ждет и тех Стрельцов, которые заняты научными исследованиями и психологией.

Гороскоп 2018 Козерог

Козерогам в год Желтой Земляной Собаки будет везти больше, чем представителям других знаков. Его ждет удача и везение во всем. Надежды Козерога оправдаются. Он будет популярен и всегда в центре внимания. Но такие бонусы не случайны. Козероги долго и упорно работали. Наибольшую пользу принесут общественные и дружеские связи.

Гороскоп 2018 Водолей

В этом году Водолеем придется сконцентрироваться, изрядно потрудиться и быть настойчивым, чтобы получить определенный результат в работе и достичь желаемого материального уровня. Но возможностей для этого будет множество. Не нужно закидываться на себе, а больше внимания уделять окружающим людям, близким и второй половинке.

Гороскоп 2018 Рыбы

Рыб ожидает очень удачный год в плане карьеры и финансов. Но необходимо сконцентрироваться на работе и коллективном труде. Это благоприятный период для получения новых знаний и освоения прогрессивных технологий. Возможны достижения в творческой деятельности и расширение круга интересов. Необходимо будет прикладывать много усилий, как умственных, так и физических.

Гороскоп 2018 Овен

В карьере предстоят разительные перемены к лучшему. Большая вероятность получить долгожданное повышение по службе. И это не удача, а результат плодотворного труда и длительных усилий. Удачно завершатся дела, связанные с налогами, наследством, кредитами и инвестициями в крупный бизнес-проект. Успеха добьются те представители знака, профессии которых связаны с риском. Поддержку Овны найдут в друзьях.

Гороскоп 2018 Телец

Особую выгоду Тельцы получают от общения с дальними партнерами. Летом успех их ждет при дружеском сотрудничестве. Самых весомых результатов достигнут те Тельцы, которые заняты в сфере искусства, международного бизнеса или медицины. Финансовая отдача придет очень быстро. В конце года успех будет зависеть от умения осваивать новейшие методы ведения бизнеса.

Гороскоп 2018 Близнецы

Собака благовоит к представителям воздушных знаков, поэтому с финансами у Близнецов в 2018 году будет все хорошо. Возможно, они сменят работу на более ответственную и доходную. Близнецы, имеющие собственный бизнес, смогут избежать проблем с налоговой инспекцией. Те же, кто только планирует начать свое дело, наконец, это сделают.

Гороскоп 2018 Рак

Гороскоп на год Собаки диктует Ракам проявить свои таланты и заработать на этом

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА
Тілшілер: Айнура АҚЫНБАЕВА, Ақмарал АЛИЕВА
Дизайнер: Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ
Фототілші: Марат ЖҮНІСБЕКОВ
Корректорлар: Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 11-94, тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай: kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. "Дәуір" ЖШС РПБК-де басылды. Алматы қаласы, Қалдаяқов көшесі, 17

Тел: 8(727) 273-12-04

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №3036

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.